

UCHWAŁA

Dnia 8 czerwca 2017 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jan Górowski

SSN Kazimierz Zawada

Protokolant Anna Korzeniecka - Plewka

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej

w sprawie **R.S.**

sędziego Sądu Okręgowego w [...]

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 8 czerwca 2017 r.

zażalenia wniesionego przez prokuratora

na uchwałę Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego w [...]

z dnia 10 marca 2017 r.

w przedmiocie odmowy zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej

uchwalił:

1. zaskarżoną uchwałę utrzymuje w mocy,

**2.obciąża Skarb Państwa kosztami postępowania
odwoławczego.**

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w [...], pismem z dnia 30 maja 2016 r., zwrócił się do Sądu Dyscyplinarnego z wnioskiem o wydanie uchwały zezwalającej na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Okręgowego w [...] R.S., w związku z

prowadzonym postępowaniem przygotowawczym, o czyn polegający na tym, że w dniu 3 listopada 2015 r., około godz. 8.30, na drodze publicznej- ulicy Z. w [...], kierując samochodem osobowym marki Fiat, nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym przez nienależyte obserwowanie przedpola jazdy, nie zachowanie szczególnej ostrożności jazdy oraz nie zachowanie właściwej odległości od krawędzi jezdni i chodnika, w wyniku czego spowodowała nieumyślnie wypadek w ten sposób, że jadąc prawym pasem ruchu ul. Z., na wysokości posesji nr ..., uderzyła pieszego M. J. lusterkiem prowadzonego przez siebie samochodu, a następnie, na skutek przewrócenia się pieszego na jezdnię, najechała prawą tylną oponą kierowanego przez siebie samochodu na lewą stopę M. J., w wyniku czego pokrzywdzony odniósł obrażenia w postaci urazu kręgosłupa szyjnego o cechach skręcenia, stłuczenia kolana prawego i łokcia prawego oraz złamania podstawy V kości śródstopia lewego, które to obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządów ciała na okres powyżej dni siedmiu, tj. o występpek z art. 177§1 k.k.

Wniosek ten był dwukrotnie przedmiotem rozpoznania Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego w [...]. W toku pierwszego rozpoznania wskazany Sąd dyscyplinarny zezwolił na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej za czyn opisany we wniosku prokuratora. Uchwała ta została zaskarżona zażaleniem wniesionym przez obrońcę sędziego.

Zaskarżona uchwała została uchylona przez Sąd Najwyższy-Sąd Dyscyplinarny, a sprawę przekazano Sądowi Apelacyjnemu – Sądowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania. Jako podstawę rozstrzygnięcia wskazano podzielenie w części zarzutów zażalenia co do braku przeprowadzenia kompleksowej analizy wzajemnych relacji zachowań uczestników zdarzenia również w kontekście istnienia możliwości uniknięcia zaistnienia wypadku, w ustalonych okolicznościach sprawy.

Po ponownym roz[...] wniosku Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny w [...] uchwałą z dnia 10 marca 2017 r. odmówił zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej. W uzasadnieniu uchwały wskazano, że wersja zdarzenia zaprezentowana we wniosku prokuratora nie została wystarczająco uprawdopodobniona. Jako podstawę takiego twierdzenia wskazano niepełną opinię

biegłego. Ta niepełność opinii biegłego wynikała z przedstawienia w niej określonych rozważań o charakterze teoretycznym, odbiegających od rzeczywistych ustaleń co do przebiegu zdarzenia, możliwych do poczynienia na podstawie dowodów osobowych zebranych w sprawie, oparcia jej jedynie na ustaleniach dokonanych przez funkcjonariuszy policji, nie weryfikowanych przez biegłego na miejscu zdarzenia, w zakresie możliwości obserwowania przez sędziego miejsca potrącenia pieszego.

Na tę uchwałę zażalił się prokurator, podnosząc zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za jej podstawę, polegający na wyciągnięciu przez Sąd błędnego wniosku, że wersja przedstawiona we wniosku prokuratora nie została w sposób wystarczający uprawdopodobniona, podczas gdy materiał dowody zebrany w toku postępowania przygotowawczego, w szczególności protokół oględzin miejsca zdarzenia, szkic miejsca wypadku, protokół przesłuchania pokrzywdzonego oraz opinia biegłego z zakresu wypadków drogowych w sposób dostateczny uzasadniają podejrzenie popełnienia przez sędziego czynu opisanego we wniosku. W zażaleniu podniesiono, że opinia biegłego, po przeprowadzeniu uzupełniającego postępowania dowodowego, jest jasna i nie budzi żadnych wątpliwości. Zdaniem skarżącego szkic miejsca zdarzenia, przy przyjęciu jako stałego punktu odniesienia (SPO) rogu budynku nr ... położonego przy ulicy Z. w [...] wskazuje, że od tego punktu do miejsca zdarzenia jest prosty odcinek drogi. Odwołując się również do zdjęcia znajdującego się w opinii biegłego wskazuje on, że pojazd znajdujący się na tym zdjęciu porusza się po linii prostej, zatem dla oceny możliwości obserwacji przez sędziego drogi przez pojazdem, nie miało znaczenia to, iż droga wcześniej przechodziła w łuk, skoro od wspomnianego znaku widać już drogę prostą. Zdaniem skarżącego, opinia biegłego o możliwości bezpiecznego zatrzymania samochodu kierowanego przez sędziego przed pieszym, nie budzi wątpliwości, gdyż wskazana przez biegłego odległość, z której można było prowadzić obserwację drogi była wystarczająca dla podjęcia wskazanego manewru. W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonej uchwały i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu – Sądowi Dyscyplinarnemu w [...] do ponownego rozpoznania.

Prokurator obecny na posiedzeniu Sądu Najwyższego-Sądu Dyscyplinarnego wniósł o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje.

Zażalenie nie jest zasadne. Wbrew twierdzeniom skarżącego należało podnieść, że opinia biegłego, którą skarżący uczynił zasadniczą podstawą podniesionego zarzutu, nie stanowi dowodu pełnego i jednoznacznego. Nie można również stwierdzić, że całość dokumentacji wytworzonej przez funkcjonariuszy Policji na miejscu zdarzenia ma jednoznaczny charakter, umożliwiający przyjęcie jej, bez zastrzeżeń, jako podstawy faktycznej dowodu z opinii biegłego. Należało również zakwestionować twierdzenie skarżącego co do tego, że zaprezentowana przez obrońcę sędziego na posiedzeniu Sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji dokumentacja fotograficzna, nie ma żadnego znaczenia dla odtworzenia przebiegu zdarzenia oraz oceny rzetelności dowodu z opinii biegłego. Już na wstępie rozważań zauważyć należało, że stwierdzenie skarżącego o prostym odcinku drogi, przy przyjęcie określonego na szkicu stałego punktu odniesienia (SPO), jest trafne w odniesieniu do kształtu drogi między tym punktem a miejscem zdarzenia, ale nie w stosunku do odcinka drogi między tym punktem a znakami drogowymi umieszczonymi na latarni (por zdjęcie nr 1 materiału poglądowego - k.50). Zgodnie bowiem z przedstawioną przez obrońcę sędziego dokumentacją fotograficzną, droga poczynając od dwóch znaków drogowych umieszczonych na latarni, przechodzi w łagodny łuk w prawo i takie ustalenie zostało zaakceptowane przez Sąd pierwszej instancji.

Ustalenie to koliduje z relacją biegłego stwierdzającą, że za znakami drogowymi jest prosty odcinek drogi. Czyniąc takie stwierdzenie, oparte jedynie na oglądzie zdjęć fotograficznych, bez weryfikacji utrwalonego na zdjęciach obrazu z rzeczywistymi warunkami panującymi w miejscu zdarzenia, biegły wywodzi z niego ustalenie, iż kierowca miał możliwość dostrzeżenia, z określonej przez niego odległości, pieszego znajdującego się przed jego samochodem. Również na założeniu o prostym odcinku drogi od znaków drogowych do miejsca wypadku, opiera swoje twierdzenie skarżący, uznając, że sędzia poruszający się tym odcinkiem drogi miał możliwość jej swobodnej i niezakłóconej obserwacji. Skoro

ukształtowanie drogi miało znaczenie dla ustaleń dotyczących możliwości prowadzenia obserwacji przez sędziego, to wszelkie odstępstwa od przyjętych założeń, udowodnione w toku sprawy, powinny zostać rozważone przez biegłego, aby opinia ta mogła być uznana, bez żadnych zastrzeżeń, za pełną i jasną.

Odnosząc się do wskazanych w zażaleniu zdjęć, które mogłyby również potwierdzać twierdzenie o nieskrępowanej możliwości prowadzenia przez sędziego właściwej obserwacji drogi, trzeba mieć na uwadze tę okoliczność, że policjant zabezpieczający miejsce wypadku, widoczny na zdjęciu wykonanym z okolicy latarni, jest możliwy do zaobserwowania przez postronnego obserwatora, ale istotną rolę w tym ustaleniu odgrywa jego charakterystyczny, rzucający się w oczy, ubiór, który znacznie odbiegał od kolorystyki ubrania pokrzywdzonego (por. materiał poglądowy – k.50). Poza tym nie można pomijać faktu, że zdjęcia, w zależności od miejsca ich wykonania, mogą różnie przedstawiać rzeczywistość.

Wskazane okoliczności przekonują o słuszności twierdzenia Sądu pierwszej instancji o rysującej się potrzebie przeprowadzenia wizji lokalnej z udziałem biegłego oraz poważnego rozważenia konieczności przeprowadzenia eksperymentu procesowego, co powinno doprowadzić do przekonującego ustalenia o możliwości właściwej obserwacji drogi przez sędziego i ustalenia miejsca, z którego było widoczne miejsce potrącenia pieszego.

Nie jest też przekonujący wywód biegłego co do ustalenia odległości, w jakiej znajdował się samochód kierowany przez sędziego, w momencie wysiadania poszkodowanego z samochodu. Ustalenie to, w pewnym zakresie teoretyczne, jak chodzi o czas między opuszczeniem przez poszkodowanego samochodu a otwarciem tylnych drzwi, nie przystaje do ustaleń faktycznych, które można było poczynić na podstawie relacji pokrzywdzonego. W świetle tych relacji, czas przebywania pokrzywdzonego na jezdni, znacznie przekraczał ten wskazany przez biegłego i do tej okoliczności, podnoszonej w toku posiedzenia Sądu pierwszej instancji, biegły nie odniósł się. W końcu podnieść należało, że na podstawie materiałów dowodowych dotychczas zgromadzonych w tej sprawie, trudno jest potwierdzić zasadność relacji pokrzywdzonego, z której skarżący wywodzi określone negatywne skutki dla sędziego, o zaobserwowaniu przez niego po opuszczeniu swojego samochodu, samochodu marki Fiat stojącego przed pasami,

jeżeli nie dysponujemy w tym zakresie choćby dokumentacją fotograficzną, a obrońca sędziego już w zażaleniu wniesionym na pierwszą uchwałę, która zapadła w tej sprawie, podniósł wątpliwości co do trafności wskazania przez pokrzywdzonego usytuowania tego przejścia dla pieszych. Wskazane zastrzeżenia odnośnie do jakości określonych dowodów zgromadzonych w tej sprawie powodują, że nie można bez ryzyka popełnienia błędu stwierdzić, że istnieją dostateczne dowody potwierdzające zasadność popełnienia przez sędziego przestępstwa opisanego we wniosku. Trzeba też mieć na uwadze, że ocena sądu dyscyplinarnego w sprawie zgody na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej jest podobna do tej określonej w przepisach postępowania karnego (art. 313§1 k.p.k.), jednakże stopień prawdopodobieństwa uzasadniający uwzględnienie wniosku powinien być wyższy niż przyjmowany w ramach normalnego postępowania przygotowawczego. Z tego też powodu dowody (ich moc i wiarygodność) powinny być oceniane ze szczególną wnikliwością i ostrożnością, zwłaszcza w sprawach dotyczących przestępstw tzw. cywilizacyjnych w szczególności występów przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, popełnianych czynem nieumyślnym, mieszczącym się w ryzyku związanym nieodłącznie z uczestnictwem w ruchu lądowym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2003 r., SNO 29/03 oraz uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2006 r., SNO 32/06, OSNSD z 2006 r., poz. 11).

Z tych względów wydano uchwałę odmawiającą zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej.

kc